

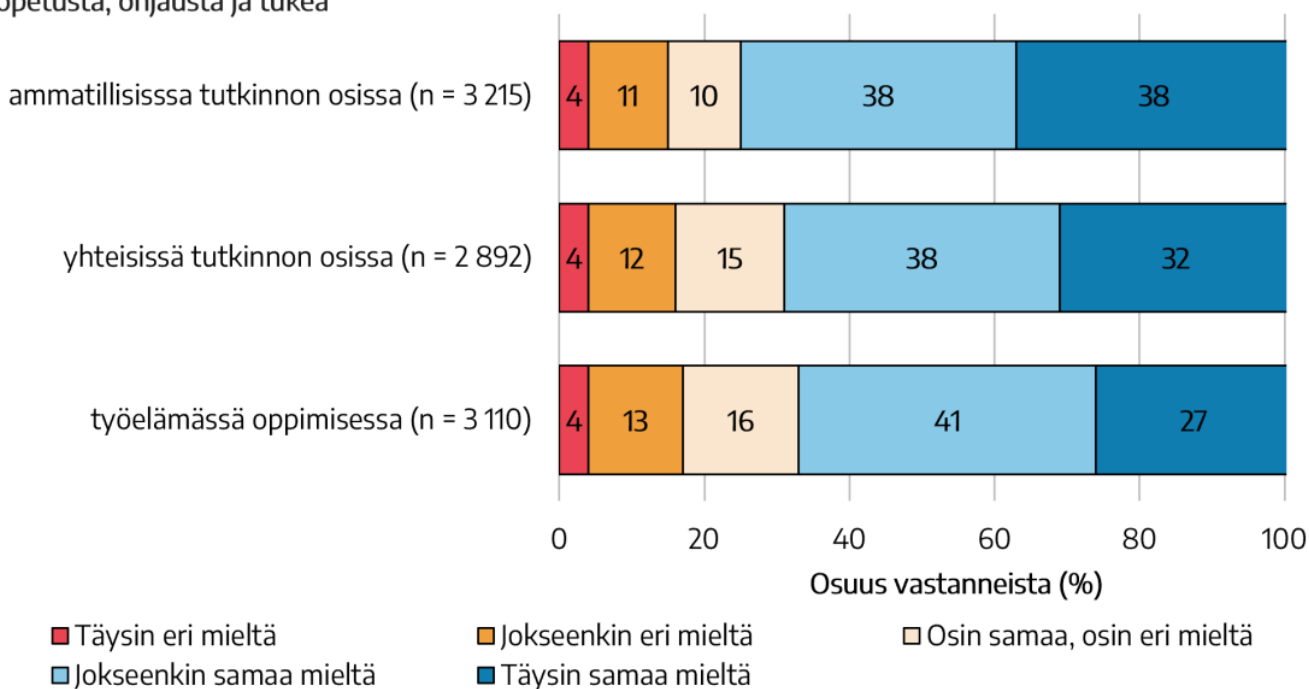
Pedagoginen johtaminen ammatillisessa koulutuksessa

Opetus- ja ohjaushenkilöstön näkemykset opiskelijoiden tarpeiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen saatavuudesta

Enemmistö opetushenkilöstöstä (68–76 %) arvioi, että oppilaitoksessa varmistetaan opiskelijoille heidän tarpeidensa mukainen opetus ja ohjaus ammatillisissa ja yhteisissä tutkinnon osissa sekä työelämässä oppimisessa (ks. Kuvio 18). Toisaalta reilu kymmeneosa vastaajista (15-17 %) oli tästä eri mieltä.

Opetushenkilöstön arvioissa opiskelijoiden tarpeiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen varmistamisesta oli eroja työtehtävän, koulutuksen järjestäjän koon ja koulutusalan mukaan. Ammatillisten tutkinnon osien opettajat arvioivat opiskelijoiden tarpeiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen varmistamisen vahvemmasi kuin yhteisten tutkinnon osien opettajat. Koulutuksen järjestäjän koon mukaan tarkasteltuna arviot olivat myönteisimmät pienten koulutuksen järjestäjien henkilöstön keskuudessa ja heikoimmat suurten koulutuksen järjestäjien henkilöstön keskuudessa. Myös koulutusalojen välillä oli eroja: myönteisimmät arviot opiskelijoiden tarpeiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen varmistamisesta antoi kaupan ja hallinnon alan henkilöstö, kun taas heikoimmat arviot antoi tekniikan alan henkilöstö. (Ks. liite 6.)

Oppilaitoksessamme varmistetaan, että opiskelijat saavat tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea

KUVIO 18. Opetus- ja ohjaushenkilöstön arviot opiskelijoiden tarpeita vastaavan opetuksen, ohjauksen ja tuen varmistamisesta

Opetushenkilöstöltä kysyttiin avoimella kysymyksellä, miten he kehittäisivät opiskelijoiden tarpeita vastaavan opetuksen ja ohjauksen saatavuutta. Seuraavassa on esimerkkejä keinoista, joilla opetushenkilöstön mukaan opiskelijoiden tarpeiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen saatavuutta voitaisiin kehittää.

Opetushenkilöstön mukaan opiskelijoiden tarpeita vastaavan opetuksen ja ohjauksen saatavuutta voidaan parantaa ennen kaikkea lisäämällä lähiopetusta ja vahvistamalla henkilöstöresursseja. Suuri osa vastaajista koki nykyisten opettaja-, ohjaaja- ja erityisopettajaresurssien olevan riittämättömiä. (Ks. Taulukko 13.) Monet opettajat ja ohjaajat toivoivat nykyistä pienempiä ryhmäkokoja sekä lisää tunteja ja erityisopettajia, jotta opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin voitaisiin vastata paremmin. Opetus- ja ohjaushenkilöstö perusteli vastauksiaan useimmiten sillä, että opiskelijoilla on yhä enemmän erilaisia tuen tarpeita.

”Resurssit lisää, opiskelijoiden taso vaihtelee, osan heistä valmiudet opiskella itsenäisesti on heikot. Keskittymis- ja oppimisvaikeudet yleisiä”.

”Me tarvitsisimme pienempiä ryhmiä kuin 25 henkilöä, jotta opiskelijoiden tarpeet tulisivat huomioitua edes jollain tavalla. Heikko kielitaso, ymmärtämättömyys, opiskelun muut vaikeudet sekä vieraus eivät tue ”luento-opetusta”. Tarvitsemme yksilöllistä opetusta lähes jokaiselle ja sitä ei ole huomioitu opetuksessa. Tukiopetusryhmiin ei riitä resursseja yksittäisillä opetajilla ja sen vuoksi opiskelijoita myös putoaa”.

”Väldigt lite handledningstimmar för lärare. Man kanske förväntar att studerande skall klara allt enligt plan, men deras kapacitet/oförmåga/lättja att studera räcker inte alltid till och då skulle en lärares insats behövas mera”.

Opetus- ja ohjaushenkilöstön mukaan opiskelijoiden tarpeita vastaavan opetuksen ja ohjauksen saatavuutta voidaan parantaa myös kehittämällä opetusjärjestelyitä ja rakenteita. Monet opettajat ja ohjaajat toivoivat opetuksen ja ohjauksen toteutukseen nykyistä joustavampia ja monipuolisempia ratkaisuja. Vastaajien mukaan erityisesti yhteisiä tutkinnon osia opiskellaan usein itsenäisesti verkossa tehtävien avulla, vaikka tarvetta olisi nykyistä enemmän lähiopetukselle ja -ohjaukselle. Opetus- ja ohjaushenkilöstö kaipasi nykyistä enemmän mahdollisuuksia erilaisiin ja joustaviin opetusjärjestelyihin, jotta opiskelijoiden yksilölliset tarpeet voitaisiin huomioida paremmin.

Opetus- ja ohjaushenkilöstö näki keskeisiksi keinoiksi opetuksen ja ohjauksen saatavuuden parantamisessa nykyistä selkeämmät opettajien ja opiskelijoiden tuntirakenteet, tarkoituksenmukaiset oppimisympäristöt sekä tukipalvelujen, kuten pajojen, pienryhmien ja matalan kynnyksen ohjauksen vahvistaminen. Opetus- ja ohjaushenkilöstön mukaan opiskelijoiden tarpeita vastaavan opetuksen ja ohjauksen saatavuutta edistävät myös yhteisopettajuuden lisääminen, työajan nykyistä parempi suunnittelu, kuten nykyistä tasaisempi työnjako jaksojen aikana, yhtenäiset toimintatavat sekä opiskelijoiden ja opetus- ja ohjaushenkilöstön kuuleminen.

"Yhteisopettajuuden lisääminen sekä tukea tarvitseville opiskelijoille tukea ammatillisille tunneille"

"Ytoissa opetustunteja tulisi olla enemmän. Ammatillisissa tarvittaisiin pienempiä ryhmiä tai parempaa yhteissuunnittelua, jotta ei tulisi odottelua - mikä syö motivaatiota".

"Opetusjärjestelyissä ja oppimisympäristöissä tulisi mahdollistaa erilaisia toteuttamisen tapoja. Esim. kaikki opiskelijat eivät pysty opiskelemaan digitaalisissa oppimisympäristöissä. Mahdollistettaisiin monimuotoinen oppimisen mahdollisuus ei pelkästään digi".

Opetus- ja ohjaushenkilöstön mukaan opiskelijoiden tarpeita vastaavan opetuksen ja ohjauksen saatavuutta voidaan parantaa myös rakentamalla opiskelijoille yksilöllisiä ja joustavia opintopolkuja, joissa eriyttäminen, tasoryhmät, selkokielineen opetus ja monipuoliset toteutustavat, kuten pienryhmät, pajat ja ohjattu verkko-opetus, ovat mahdollisia. Vastaajat kuvasivat, että osa opiskelijoista ei pysty etenemään itsenäisesti tai verkko-opetuksessa, sillä he tarvitsevat nykyistä enemmän henkilökohtaista ohjausta.

"Tukiopetus ammatillisiin aineisiin, säännöllinen pajaohjaus tarjolla kaikille opiskelijoille, materiaalit käytettävissä pajoilla".

"Enemmän resurssia HOKS-työhön ja opiskelijan henkilökohtaiseen tukeen ja ohjaukseen, sekä työelämässä oppimisen ohjaukseen. Ammattitutkintojen HOKS- ja ohjausresurssi, sekä työelämässä oppimisen ohjauksen resurssia pitäisi saada lisää".

"Opettajille enemmän resursseja tukea opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita (joita riittää)".

Lisäksi opetus- ja ohjaushenkilöstön mukaan opiskelijan tarpeita vastaava ohjaus edellyttää nykyistä vahvempaa tukea työelämässä oppimisen jaksoille. Vastaajien mukaan opettajilla ei nykyresursseilla ole riittävästi aikaa työpaikkakäynteihin, ohjauskeskusteluihin tai erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden seurantaan.

"Enemmän oppilaitoksen tukea jalkautettava työpaikoille".

"Opiskelijoiden tuen tarpeet työelämässä oppimisessa lisääntyneet huomattavasti. Tarvitaan joustavampia ja hyvin resursoituja tapoja ohjata ja tukea opiskelijaa ja työelämäohjaajaa".

"Mera tid för individuell handledning, många har ett stort behov av stöd. Fler speciallärare som skulle kopplas in. Möjlighet att skicka handledare med på praktikperioder. Mera praktik på skolan för dem som har svårigheter".

TAULUKKO 13. Opetushenkilöstön näkemyksiä opiskelijoiden tarpeita vastaavan opetuksen ja ohjauksen saatavuuden kehittämisestä (n = 1 159)

Opetus- ja ohjaushenkilöstön näkemyksiä siitä, miten he kehittäisivät opiskelijoiden tarpeita vastaavan opetuksen ja ohjauksen saatavuutta.	Osuus maininnoista (%)	Mainintojen määrä (n)
Resurssien lisääminen: lisää lähiopetusta ja henkilöstöresursseja	47,6	552
Opetusjärjestelyjen ja rakenteiden kehittäminen	21,7	251
Opetuksen ja ohjauksen yksilöllistäminen: yksilölliset ja joustavat opintopolut	15,6	181
Työelämässä oppimisen ohjauksen kehittäminen	15,1	175
Yhteensä	100,0	1 159